

# marcalinapló

## ADY ENDRE: KARÁCSONY

I.  
Harang csendül,  
Ének zendül,  
Messze zsong a hálaének  
Az én kedves kis falumban  
Karácsonykor  
Magába száll minden lélek.

Minden ember  
Szeretettel  
Borul földro imádkozni,  
Az én kedves kis falumban  
A Messiás  
Boldogságot szokott hozni.

A templomba  
Hosszú sorba'  
Indulnak el ifjak, vének,  
Az én kedves kis falumban  
Hálát adnak  
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn  
A nagy Isten  
Szent kegyelme súgna, szállna,  
Az én kedves kis falumban  
Minden szívben  
Csak szeretet lakik máma.

II.  
Bántja lelke a nagy város  
Durva zaja,  
De jó volna ünnepelni  
Odahaza.  
De jó volna tiszta szívből  
– Úgy mint régen –  
Fohászkodni,  
De jó volna megnyugodni.

De jó volna, mindent,  
Elfeledni,  
De jó volna játszadozó  
Gyermek lenni.  
Igaz hittel, gyermek szívvél  
A világgal  
Kibékülni,  
Szeretetben üdvözülni.

III.  
Ha ez a szép rege  
Igaz hitté válna,  
Óh, de nagy boldogság  
Szállna a világra.  
Ez a gyarló ember  
Ember lenne újra,  
Talizmánja lenne  
A szomorú útra.

Golgota nem volna  
Ez a földi élet,  
Egy erő hatná át  
A nagy mindenséget.  
Nem volna más vallás,  
Nem volna csak ennyi:  
Imádni az Istent  
És egymást szeretni...  
Karácsonyi rege  
Ha valóra válna,  
Igazi boldogság  
Szállna a világra.





„ Szemedben éles fény legyen a részvét ,  
/Kosztolányi /

**Karácsony közeledte, az ünnepvárás időszaka minden jóérzésű embert fogékonyabbá tesz az elesettek problémái iránt. Megszaporodnak a jótékonyági akciók, a különféle közösségek, a munkahelyek bensőséges ünnepségeket szerveznek - sokan nemcsak maguknak, hanem másoknak is. Ebben a rövid időszakban mintha tényleg a „szívével látna” az ember...**

**Advent napjaiban mi is azokat a városban található intézményeket kerestük fel, ahol olyan embertársaink élnek, akiknek nem adatik meg, hogy a karácsonyt családi körben tölthessék - még vagy már , hosszabb vagy rövidebb időre, netán örökre kiszorultak a tevékeny élet sodrából.**



A kaposvári kórház marcali telephelyének ápolási és hospice osztályán olyan betegek tartózkodnak, akik átmenetileg vagy véglegesen képtelenné váltak az önálló életvitelre. A megszokott életritmus elvesztése a testi szenvedéseken túl mentális kihívások elé is állítja őket.

- Hozzánk többféle úton is kerülhetnek betegek - mondja Végh Antalné, az ápolási osztályt vezető főnővér -, és ez talán nem ismert mindenki előtt. Háziorvosi javaslatra is fogadunk betegeket, akár rövidebb, meghatározott időszakokra is, ha a család valamilyen okból átmenetileg nem tud ellátni valaki, de kórházi áthelyezéssel is érkeznek hozzánk, akik állandó, folyamatos orvosi ellátást nem igényelnek ugyan, ám orvosi felügyelettel és irányítással végzett, tartós és szakszerű ápolást igen. Többségükben olyan, főleg idős emberek vannak nálunk, akik megkapták a megfelelő - és lehetséges - kezelést valamelyik klasszikus kórházi osztályon, esetleg túl vannak a krónikus osztályon végzett utókezelésen is, de önmagukat ellátni továbbra sem tudják .

48 férőhelyünk van, megszűnt a korábbi zsúfoltság, szellősebb, kényelmesebb lett az elhelyezés. Legfeljebb hat hónapot lehet eltölteni itt, ami indokolt esetben, egyedi mérlegelés alapján újabb három hónappal meghosszabbítható. Ennyi idő alatt a család el tudja dönteni, hogy a továbbiakban milyen formában találják célszerűnek gondoskodni hozzátartozójukról. Nehéz, felelősségteljes döntés ez, sok tényező befolyásolhatja - anyagi helyzet, szociális körülmények, életviteli lehetőségek -, mi pedig igyekszünk ebben tapasztalatainkkal, szakmai tudásunkkal segíteni a családtagokat.

- Nagyon sokat változott a társadalom az elmúlt évtizedekben - veszi át a szót Felső Ildikó ápolási igazgatóhelyettes -, évszázados együttélési formák bomlottak fel, miközben az emberi életkor felső határa is kitolódott. Ma már nem nagyon akadnak együtt élő több generációs családok, s ha az idős emberek magukra maradnak, nem szívesen tagozódnának be bármennyire is szeretett gyermekük számukra mégiscsak idegen otthonába

és főleg életvitelére. De az állandó egyedüllét kilátástalansága is riasztó - nem egyszerű megtalálni az optimális megoldást .

- Mi itt az ápolási osztályon mindig arra törekszünk, hogy személyre szabott gondoskodást, emberhez méltó körülményeket biztosítsunk betegeinknek - folytatja Végh Antalné, Böbe nővér. Mivel hosszú időt töltenek nálunk, természetes, hogy mélyebb kötődés alakul ki a gondozottak és a személyzet között. Igyekszünk minél többet beszélgetni, az irántuk való érdeklődésünket is érzékelhetővé tenni, mert erre legalább akkora szükségünk van, mint a testi gondozásra vagy a gyógyszerelésre .

Van külső segítségünk is, heti rendszerességgel nálunk az egyház és a karitás jelenléte , az ünnepek közeledtével pedig először magunkat készítjük fel a közös ünneplésre, hogy meg tudjuk teremteni a bensőséges hangulatot. Ugyanúgy feldisznítjuk az osztályt , ahogy a családi otthonokban szokás , nemcsak a közös tereket , hanem a szobákat is .

Apró ötletekkel is lehet nagy örömet szerezni - december hatodikán például a teljes személyzet bohókás mikuláscsapkában dolgozott , és egy kis ajándékot is osztottunk . Istentisztelettel egybekötött közös adventi rendezvény is lesz a kórházban, betegeknek-dolgozóknak egyaránt. Karácsonyra pedig a nővérek műsorral kedveskednek a betegeknek , ez tavaly is nagy sikert aratott . És olyan meghitt feloldódást a közös emberi sorsban , amiből megint hosszú időre tudunk erőt meríteni : betegek és dolgozók egyaránt . A betegeknek ahhoz kell az erő , hogy nehéz sorsukat türelemmel tudják viselni , és igencsak szűkre szabott lehetőségeik között is találják értéknek az életet magát. Nekünk pedig ahhoz, hogy tudjuk őrizni magunkban a szeretetteljes ápolás igényességét.

- A hospice osztály betegköre más, mint az ápolási osztályé - tájékoztat bennünket Dombóváriné Böhm Erzsébet vezető főnővér .

- Hozzánk olyan daganatos betegek kerülnek, akiknek a kezelésében már nem várható jelentős változás. 15 ágyon fogadjuk a betegeket, és mondhatom, a hozzátartozókat is. Minden lehetőséget kihasználunk ugyanis



ahoz, hogy a hozzátartozók annyi időt tölthessenek együtt beteg családtagjaikkal, amennyit csak szeretnének vagy tudnak. Ha bekerül ide valaki, azt nem kell azonnal végleges állapotnak tekinteni, lehet, hogy a súlyos tünetek hosszú időre mérséklődhetnek egy fájdalomcsillapítás sikeres beállításának eredményeképpen, és a beteg hosszabb - rövidebb időre újra otthonába távozhat . Az a feladatunk, hogy olyan körülményeket teremtsünk, ahol a rászoruló panaszmentesen, emberhez méltó módon élhetik életük záró szakaszát . Ahol már nem lehet szó gyógyításról , ott a szenvedés enyhítése a cél , és ha van rá idő , akkor a beteget elvisszük addig , hogy békében tudjon meghalni. Ha valakinek az állapota rosszabbra fordul, értesítjük a hozzátartozót , hogy dönteni tudjanak a végső elköszönés formájáról , amit nekünk se könnyű megélni . A betegek számára tisztázott az a helyzet , hogy állapotuk halálos kimenetelű , de egyáltalán nem mindegy , hogy az odáig vezető út meddig tart és milyen minőségű lesz .

A hospice, szellemiségének megfelelően , lelki szolgálat is , itt mi rendszeresen tartunk eszmegbeszéléseket, és folyamatosan, szervezett formában is képezzük magunkat ezen a területen is. Jómagam mentálhigiénés

képesítést szereztem a Semmelweis Egyetemen, „gyászcsoport” szervezésébe kezdtem, hogy tudjunk segíteni a hozzátartozóknak a tragikus veszteség feldolgozásában .

Kevesen tudják, pedig nekünk annál többet számít, hogy minden hétfőn itt segíti a betegeket a kaposvári kórház lelkipozító szolgálata: egy református lelkész és segítőtje, a szociális gondozó. Szintén a kaposvári kórház programja az önkéntes segítők bevonása a munkába , és ennek mi is részesei vagyunk: Zoltán minden kedden és pénteken reggel nyolctól délután kettőig áll a betegek rendelkezésére, tölt el velük tartalmas időt. Az önkéntesek ingyen dolgoznak , de szerződést kötünk velük - mindegyik megfelelő előkészítés után kerülhet sor.

Speciális helyzetben vagyunk a karácsonyt megelőző időszakokkal, amely az elcsendesedés idejének számít, és a mi betegeink is a saját elcsendesedésük idejét élik . Természetes, hogy magát az ünnepet is megtartjuk, apró ajándékról is gondoskodunk, még kántálás is van nálunk. Az ünnepek haza is lehet vinni a betegeket, akiket erre megfelelően felkészítünk. Néha megkérdezik tőlünk , hogy lehet ép lélekkel bírni ezt a munkát , és találunk-e mindig erre alkalmas dolgozókat. A válaszom egyértelműen igen. Aki ezt választja hivatásának, az felnőtt a feladatához, és minden

A Százszorszép Gyermekotthont Tomorné Huber Éva igazgató asszony mutatta be, s beszélgettem az anyaothonban élőkkel is. Ezt az intézményt még ma is sokan régi nevén, csecsemőotthonként ismerik, amely 1983 óta működik a városban. Az idők folyamán folyamatosan átalakult a Gyermekvédelmi Törvény kihívásainak megfelelően.

Első lépésként a 2000-es évek elején családias, lakásotthoni formában kezdett működni, még a csecsemőcsoportokkal együtt.

A megyében zajló integrációs folyamat eredményeként elsőként a Nagyszakácsi Gyermekotthont csatolták az intézményhez.

2011. január 1-jén nyerte el mai arculatát. Ekkor történt meg a szakellátó rendszer és a TEGYESZ egyesítése is.

Egy irányítás alá tartozik a nagyszakácsi, a nagybajomi, a marcali gyermekotthon, nyolc lakásotthon, a kaposvári Zita speciális otthon, a Nyár utcai gyermekotthon, a Befogadó Otthon továbbá a nevelőszülői hálózat, valamint a TEGYESZ is. Ennek a központja Marcali.

Bizonyára kevesen tudják, hogy Magyarországon közel 22000, a megyénkben pedig közel 1200 gyermek szorul állami gondoskodásra. A város életében is jelentős a szerepe az intézménynek, hiszen munkáltatóként 320 embert foglalkoztat. Ha a nevelőszülőket is – akik 2014 óta szintén foglalkoztatási jogviszonyban dolgoznak- ide számítjuk, 520 fő a dolgozói létszám. Az intézmény többprofilú.

A Százszorszép Gyermekotthon két tizenkét férőhelyes és két nyolc férőhelyes lakásotthonból áll. Itt újszülött kortól akár 24 éves korig találhatják meg az otthon melegét az erre rászoruló gyermekek és fiatalok.

A napi élet szervezésénél a gyermekek szükségletének megfelelően biztosítjuk a személyre szabott ellátást. A lakásotthonok családias formában



tekintetben alkalmas is rá . Azt senki se állítja , hogy könnyű lenne ez az életforma, de az egész osztályon nem találni egyetlen dolgozót sem, aki hajlandó lenne önszántából elmenni innen máshova.

működnek. Ellátmánnyal, azaz pénzügyi kerettel rendelkeznek. Megtervezik egy hónapra a kiadásait, igyekeznek megtanítani őket arra, ami



a család feladata, életképes fiatalokat nevelni, akik megállják helyüket a társadalomban.

Tavaly avatták fel azt a lakásotthoni részt, ahol kiskorú anyukák élhetnek a kisbabájukkal. Itt 12 férőhelyen látják el őket.

Jelenleg négy anyuka él itt a gyermekével. A kezdeti bátortalanság után arról meséltek, hogy itt vigyáznak rájuk, gondoskodnak róluk és tanítják, szeretik őket. A napirend szerepe nagy jelentőségű az életükben, hiszen ez adja a stabilitást, a biztonságot és az állandóságot az életükben, ahogy a korlátok a kapaszkodót. Megtanulják a babájuk gondozásán túl a háztartási és az önálló élethez szükséges ismereteket is. Természetesen családjukkal és szeretteikkel is tarthatják a kapcsolatot.

Az adventi időszakra, karácsonyra már készítették ablakdíszeket, adventi koszorút. Még mikulásvirágot is vettek. Ajándékokat is készítenek az ünnepre, de az még titok! Műsorral is készülnek a felnőttek és gyermekek számára. A városi adventi gyertyagyújtásokon is örömmel vesznek részt. Tervezik a karácsonyi menüt is (hal, francia saláta, bejgli...talán, mint otthon). A lakásotthonokban gyermekek és felnőtt közösen ünnepelnek, akár otthon.

Igazgató asszony elmesélte, hogy december első hétvégéjén várják az olaszországi testvérkapcsolat küldöttségét, a „Mikulást”. Már tíz éve minden télapókor eljönnek hozzájuk. Vendégül látják őket teával, maguk készítette süteménnyel.

Áldott ünnepeket kívánunk minden kis és nagy lakónak és a dolgozóknak!



A széles néprétegek körében évszázadokon keresztül az számított természetes és elfogadott életformának, hogy a felcseperedett gyerekek valamelyike a szülői házban maradván alapított családot, a szülők pedig saját otthonukban, megszokott környezetükben élhették meg életük befejező szakaszát. Akiknek nem voltak gyerekeik, azok többnyire befogadtak valakit, aki a ház, a vagyon fejében meggonozta őket. Egészen ritka kivételnek számított, ha valaki otthonba, „szeretetházba”, került: család és rokonság vagy eltartásra vállalkozó személy híján idegenek kegyeire szorulva elvegetálhattak valahol életük alkonyán.

A társadalom változásának hatására ma ez egészen másképp van, manapság inkább az számít kivételnek, ami régen az általános gyakorlat volt. A felnőtt gyerekek elhagyják a családi fészket, és ahogy az anyagi lehetőségeik meg engedik, önálló otthonot teremtenek maguknak. A szülők pedig magukra maradnak, egyre többet betegeskednek, egyre több segítségre szorulnának, miközben a lakás, pláne a családi ház fenn- és karbantartása egyre vállalhatatlanabb terhet jelent számukra.

Így aztán nincs abban semmi meglepő, ha folyamatosan nő az igény az időskori intézményi gondozás iránt, egyre-másra születnek a legváltozatosabb formájú és színvonalú bentlakásos otthonok.

Marcaliban a Noszlopy utcai gondozóház huszonnégy éves ember otthona, olyanoké, akik - ahogy mondani szokás - megették már a kenyérük javát. Noha a mögöttük lévő életút igencsak különböző, jelenük és jövőjük közös sorssá formálja mindennapjaikat.

Mit lehet tudni erről az intézményről? Kívülről meglehetősen homályos fogalmaink vannak csupán, ezek is inkább tradicionális beidegződésekből táplálkoznak. Kérdéseinkre Bereck Bernadett intézményvezető válaszol.

- Valóban napról napra nő az érdeklődés irántunk, amit mi sem bizonyít jobban, mint a hosszú várólista: jelenleg is tíz kérelmező vár elhelyezésre. De van nálunk úgynevezett nappali ellátás is, ami azt jelenti, hogy hétfőtől

péntekig, reggeltől estig lehet itt tartózkodni, és étkezést is tudunk biztosítani.

Ez a kis létszám emberléptékű, és módot ad a közösségformálásra, amit mi nagyon fontosnak tartunk. Ez persze csak úgy működik, ha a személyzet - tizenegyen vagyunk - is csapatmunkában tevékenykedik, és a gondozottak csoportjával együtt alkot egy nagyobb közösséget.

- Igen, de ehhez környezeti, építészeti, technikai adottságok is kellenek. Ezek megvannak?

- Annnyira soha, mint amennyire szeretnénk. De azért a lehetőségeken belül mindig van mód a szépítésre, a közösségi terek otthonosabbá tételére. A társalgóknak, az ebédlőnk igazán tágas és kényelmes, tavasztól őszig pedig inkább szeretnek a levegőn tartózkodni az emberek. Szép nagy fedett teraszunk van, árnyas kertünk, ahol nagy kártyacsaták zajlanak, de az idősök szívesen elnótáznak is. Nyitott intézmény vagyunk, nem működtetünk portaszolgálatot sem, többen vannak, akik nagyokat sétálgatnak a környéken, de az sem ritka, hogy valakit hosszabb-rövidebb időre hazavisznek a hozzátartozók.

- Ebben az életkorban különösen fontos, hogy tudjanak biztonságérzetet nyújtani, és találjanak egyensúlyt az állandóság nyugalma és a tevékenységformák változatossága között. Hogy lehet ezt megoldani?

- Hol így, hol úgy...Törekszünk rá. A testi-lelki-szellemi kondicionálás keretét a foglalkozások adják, népszerű a közös torna, a kézműves - tevékenység, és igyekszünk folyamatosan beszerezni azokat az eszközöket, amelyek enyhíthetik az időskori elváltozások okozta kellemetlenségeket / infralámpa, fényterápia, mozgásfejlesztő eszközök stb./ . Azt talán mondani is fölösleges, hogy orvosi ellátásról is gondoskodunk, minden héten rendel nálunk Czeiner doktornő, és ha valakinek szakrendelésre vagy intézeti vizsgálatra van szüksége, azt is meg tudjuk oldani.

- Ezek a hétköznapiak. De most ünnepek közelednek, amit a lakóknak esetleg család nélkül kell megélnie...

- Család nélkül, de nem magányosan. Az ünnepeket mi ugyanúgy számon tartjuk és megüljük, ahogy egy jól működő családban szokás - névnap, születésnap, anyák napja, idősök napja, húsvét és ami most a legaktuálisabb: a közelgő karácsony.

Nagyon kedvesek az övodások, évente kétszer is eljönnek hozzánk, és műsort adnak nekünk, ez mindig nagyon bensőséges és meghitt. De szoktak nálunk szerepelni a mozgáskorlátozottak, a nyugdíjasklub tagjai is, és a körzet önkormányzati képviselője, Varga Zoltán is felkarol bennünket. Külön szeretném kiemelni Palotás Ágnes, aki ugyanolyan repertoárral jelent meg nálunk, ugyanúgy és ugyanannyiszor átöltözve egy-egy műsorszámhoz, mintha a legnagyobb színházban szerepelne.

Remélem, szép karácsonyunk lesz az idén is, a készülődést mindenesetre már megkezdjük - díszeket hajtogatunk, formázunk - közösen persze -, és ünneplőbe öltöztetjük a házat.

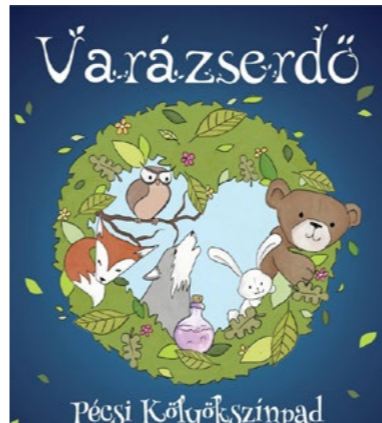
De ami autentikussá varázsolja az ünnepet, az az otthonosság érzete és a szeretetteljes légkör. *O.I, HCSGY*



### BERECK BERNADETT

Pedagógiai képzést Csurgón, szociális végzettséget a győri főiskolán szerzett. A Százszorszép Gyermekotthonban kezdte pályáját, jelenlegi munkahelyén 2004-től dolgozik. Egy kilenc éves kislány édesanyja.

## GYERMEKSZÍNHÁZI ELŐADÁSOK VÁLTOZÁSA



A 2017/18-as évadra szervezett gyermekbérletes előadások közül a második alkalommal, januárban bemutatásra kerülő, sulis bérletes darabot lecserélték a szervezők. Nemcsak a darab, hanem a társulat és az időpont is változik. Tehát a Suli bérlet I és Suli bérlet II második előadásának bemutatására 2018. január 12-én pénteken kerül sor a Pécsi Kölyökszínpad közreműködésével. Az iskolás közönség részére szervezett darab címe: Lulu kalandos utazása a Föld nevű bolygón.

A sok gyermekszereplőt, csodálatos jelmezeket és ötletes díszleteket felvonultató társulat első ízben mutatkozik be Marcaliban. Nem titkolt céljuk, hogy a szórakoztatás mellett értékeket is közvetítsenek és nevetve tanuljanak a gyermekek. *MVKK*

## MVKK PROGRAMAJÁNLÓ – 2018. JANUÁR

### JANUÁR 12. (PÉNTEK) – GYERMEKSZÍNHÁZI BÉRLETES ELŐADÁSOK.

Közreműködik a Pécsi Kölyökszínpad. Művelődési Ház. Jegyár: 700,- Ft.

- 10:00: **Varázserdő** – ovis bérlet

- 13:00: **Lulu kalandos utazása a Föld nevű bolygón** (sulis I és II bérlet)

### JANUÁR 22. (HÉTFŐ) 17:00 – MAGYAR KULTÚRA NAPJA. KORZÓ-DÍJ

ÁTADÁS, 2017-RŐL JELENTJÜK C. FOTÓKIÁLLÍTÁS.

Helyszín: Kulturális Korzó.

### MÉG LÁTOGATHATÓ KIÁLLÍTÁSOK:

- December 30-ig: Farkas Ildikó szappangyűjtő anyagából kiállítás „A világ illatai” címmel a Kulturális Korzó Folyosógalériáján.

- Január 19-ig: Ilácsa József fotókiállítása „Évszakok a parkban” címmel a Kulturális Korzó Amatőr Alkotók kiállítóterében.

- Február 02-ig: Falusiné Terjék Éva fazekas népi iparművész, Lengyel Adél Eszter szövő és Mike József fazekas munkáiból „Hagyományörzők” címmel népművészeti kiállítás a Kulturális Korzó Kortárs Galériájában.

*A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!*

## KÉPVISELŐ-TESTÜLETI HÍREK

### 2017. NOVEMBER 16.

A soron kívüli képviselő-testületi ülés tartására azért került sor, mert lehetőség nyílt az önkormányzatok működőképességének megőrzésére szolgáló rendkívüli támogatás tárgyában újabb pályázat benyújtására.

### 2017. NOVEMBER 23.

A képviselő-testület elfogadta a 2018. I. félévi munkatervét.

A képviselő-testület elfogadta a Városi Könyvtár 2013-2016. évi munkájáról szóló beszámolót, valamint az ezen időszak komplex ellenőrzéséről szóló jelentést, és módosította az intézmény alapító okiratát.

A képviselő-testület elfogadta a 2. sz. gyermek háziorvosi körzet további működéséről szóló előterjesztést, majd megtárgyalta bizottságai tájékoztatóját az átruházott hatáskörben hozott döntésekről, és mint alapító módosította a Tűzvédelem Közalapítvány alapító okiratát.

A testület döntést hozott egy ingatlanvásárlással kapcsolatos képviselő-testület határozat módosításáról, továbbá döntött egy önkormányzati tulajdonú ingatlan vevőkijelöléséről.

Az önkormányzat benyújtott pályázataival kapcsolódóan döntött a képviselő-testület nyilatkozat kiadásáról, illetve konzorciumi szerződés kötéséről.

Az ülés végén az interpellációk hangzottak el, amelyekre a polgármester válaszolt.

## MARCALI NAPLÓ - ÖNKORMÁNYZATI MAGAZIN

**Felelős kiadó:** Marcali Város Önkormányzata

**Cím:** 8700 Marcali, Rákóczi u. 11.

**Felelős szerkesztő:** Horváthné Csoszó Gyöngyi

**Nyomdai előkészítés, szerkesztés:** Győri Szabolcs

**Nyomdai kivitelezés:** Domonkos Nyomda, Marcali

**Fotók:** Vágó Zoltán, Zsirai Tibor, Ilácsa József, Szaka Zsolt, Kiss Kálmán,

Csoszó Gabriella, www.pexels.com

**Készült 5000 példányban. Ingyenes kiadvány.**

**Nyilvántartási szám:** 831268

**ISSN szám:** 2416-0539

A következő szám várhatóan 2018. január utolsó napjaiban kerül terjesztésre.

Idősök Otthona és Gondozóháza		Bereck Bernadett részére	
MARCALI		Noszlopy u. 1.	
Tisztelt Vezetőnő!		Szociális és Egészségügyi Szolgálatok Jelentés 2018 JAN. 13 Tárgy: T.b / H- 10/2015. Működés:	
Édesanyánk, [redacted] az Ön által vezetett gondozóházban töltötte életének utolsó hónapjait, napjait. Úgy tapasztaltuk, hogy munkájukat mély emberi érzéssel, humánummal, nagy hivatástudattal végezték. Mindent megtettek, hogy édesanyánk utolsó napjait is emberhez méltóan élhesse meg. Így intézményünk maximálisan második otthona lehetett édesanyáknak, mert példaértékűen gondozták, etették, itatták, ápolták.			
Hálásan köszönjük Önnek, s valamennyi kollégájának, amit anyukánknak tettek. Mi szeretnénk volna a legjobban, ha az otthonba kerülés egészségesebb állapotában történt volna meg, és még sokáig élvezhette volna az Önök gondoskodását. A sors nem így akarta.			
Ismételten megköszönjük áldozatos munkájukat, s azt kívánjuk, hogy sokáig legyen egészségük, erejük, hitük e nemes feladatot ellátni!			
Köszönettel:			



## MEGKÉRDEZTÜK - RÉGI KARÁCSONYOK

### DR. SÜTŐ LÁSZLÓ POLGÁRMESTER

- Nálunk a karácsony két részből állt. Az első a várakozás volt. A szomszédokban éltek az unokatestvéremék, nagyjából egyidősek vagyunk.

Emlékszem, az ünnepek előtt megpróbáltuk kideríteni, mik lehetnek az ajándékok. Felforgattuk mind a két házat, hátha megtaláljuk a meglepetéseket. Ritkán azért, de sikerült.



A második maga az ünnep volt. Szenteste a szűk család ülte körül az asztalt. Szüleim, a húgom és én, s gyakran valamelyik dédnapimama. A szüleim sokat dolgoztak, anyai dédim sokat volt nálunk. Másnap jöttek a nagyszülők is. Nagyon megmaradt bennem az, hogy apai nagymamától ekkor mindig kaptunk narancsot és fűgét. Ez akkor ritka kincs volt, az országba csak karácsonyra és húsvétra hozták be déligyümölcsöt. De az öt unoka ilyenkor mindig kapott tőle. Nagy beszélgetésekben, örömben és barátságban teltek az ünnepek a szélesebb család körében. Mi gyerekek játékokat is kaptunk ajándékba, a fiúk pl. labdát, asztalifocit. Ezekben a napokban nagy bajnokságokat rendeztünk, amelyekben részt vett édesapám és a nagybátyám is. Mi gyerekek persze ügyesebbek voltunk náluk!

Idősebbként én is vásároltam apró ajándékokat a családnak, emlékszem két kávécsészére, ami nagyon sokáig megvolt. A menüben mindig volt rántott hal, ez alapétel volt. Meg húsleves. Nagyobb gyerekként már segít-

tem a fát díszíteni, ez a férfiak dolga volt, a lányoké pedig a konyha. Szívesen emlékszem arra, hogy amikor már megvoltak a gyermekeim, itthon korán volt gyertyagyújtás, és akár már szenteste kimentünk Balatonfenyvesre. Jöttek a húgomék is, nagyapám, aki hosszú ideig volt özvegy. Édesapám nagyon ragaszkodott ahhoz, hogy mindenki ott legyen a családból. Talán érezte, hogy korán kell távoznia közülünk, 61 évesen halt meg.

Szép emlék az is, amikor Zsuzsi lányom picit volt, mennyire tudott örülni az ünnepnek.

**- Mi az szó, ami először jut az eszébe a karácsonyról?**

- A családi összetartás. Nálunk ez volt a legfontosabb, s ma is az! Idén például még a lányom barátjának az anyukája is hozzánk fog jönni. Meg itt lesznek velünk a fiaim is családotól. Karácsony valamelyik napján biztos, hogy tele lesz a ház, a vágyam, hogy ne férjünk el!



### BŐDÖNÉ DR. MOLNÁR IRÉN CÍMZETES FŐJEGYZŐ

- Jó szívvel emlékezem a gyerekkori karácsonyokra. Szűk körben és szeretetteljes légkörben teltek az ünnepek. Apukámat korán elvesztettem, így anyukámmal és a nagymamámmal, a húgommal voltunk együtt. Mi voltunk ketten a család szeme fénye. Izgatottan vártuk a karácsonyt, mindennek tudtunk örülni, a napköziben kaptunk apróságoknak is. Emlékszem, otthon felkutattuk a szekrények alját az ajándékok után, egyszer meg is találtuk őket. Általában édességeket, az akkori lehetőségek szerint könyvet, összerakós játékokat, és hasznos dolgokat kaptunk. Úgy érzem, mi ezeket sokkal jobban tudtuk értékelni, mint a mai gyerekek.

A menüben húsleves az mindig volt. Olyan istenit senki nem tud azóta sem csinálni, mint amilyet a nagymama főzött. Pótolhatatlan. Voltak húsételek, meg rengeteg sütemény. Azokat nagyon szerettük.

Nekem minden karácsony emlékezetes, mert ekkor született a férjem. Az évfordulósok különösen! Meg az, amikor a kisfiam már a fa alá tudott állni, és ámulattal rángatta a díszeket.

**Mi az az egy szó, ami a karácsonyhoz kötődik?**

A család. A családot és az összetartást jelenti számomra.



### MÓRING JÓZSEF ATTILA

#### ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

-Somogyvárhoz kötnek a gyermek és ifjúkori emlékeim. A szüleim dolgos szegény emberek voltak. Emlékszem, kiskoromban karácsonyfát sem volt, hanem egy vödör kukoricába állították be a fát. Izgultunk, hogy fel ne boruljon. Arra emlékszem még, hogy a karácsonyt megelőző estéken együtt kötöztünk a szüleimmel a klasszikus ezüstpapíros szaloncukrot, s valahogy apukámnál mindig páratlanul jöttek ki, azt persze meg lehetett enni.



Ami összekötötte a karácsonyokat az, hogy ministráltam. Hetedikes voltam, amikor Iván atya Somogyvárra került, s ő vitt magával Pamukra és Vámosra is. Nemcsak vasárnapokon, hanem karácsonykor is. Később kántorkodtam is. Tulajdonképpen a karácsony számomra egy volt a templommal. A családi vacsora időpontját is ehhez igazítottuk, hisz nekem kilenc órákor már el kellett mennem. Sőt, később kétszer „szentestéztem”, unokatestvéremhez is átmentem (öt bátyámnak tekintettem), s tőlük szálltam be az atya autójába. Otthon mindig a mami készítette az ünnepi vacsorát, ez teljesen természetes volt. Ő 1993-ban halt meg, utána vette át anyukám a főzést. Hal minden alkalommal volt, de szokványos menü az nem. Tizenhat évesen elkezdtem orgonálni is. Volt olyan, hogy az éjfél mise után bekapcsoltuk a szintetizátort a kántorral, és alkottunk. 1982-ben került Iván atya Somogyvárra, rövid idő múlva a templomba járók száma megkétszereződött. Lett pásztorjáték is. Amikor érettségi után képesítés nélküli tanárként dolgoztam a somogyvári iskolában, a gyerekekkel mi csináltuk. Volt zene, gyertyákkal világítottunk, akkora tömeg volt a templomban, hogy a pásztorok, akiknek hátulról kellett előre jönniük, alig bírták átverekedni magukat az emberek között. Aztán volt beat mise. Na az óriási

volt! Úgy indult, hogy a kántornak volt egy zenekara, amellyel bálókban muzsikáltak. Részben áthangszereltek hagyományos egyházi énekeket, részben pedig az akkor megjelent Daloljunk az Úrnak! című kiadványból zenéltek. Ebben gitárkísérettel voltak énekek. A fiatalok örvendtek, az idősebbek felháborodtak. Mi az, hogy a templomban nem az orgona szól, hanem a dob! Aztán rendszeres lett szintetizátorral, folytattuk akkor is, amikor én maradtam a kántor, a tanítványaimmal zenéltünk. Talán három éve volt, amikor az utolsón már a gyermekeim is velünk énekeltek. Ez nagyon megmaradt bennem, hisz más hangulatot kölcsönözött az ünnepnek.

A legemlékezetesebb karácsonyom az volt, amikor hetedikes koromban kaptam egy társasjátékot, az Élve fogd el! nevezetűt. Volt egy szegény sorsú barátom, eljött hozzánk szenteste. Boldog volt, látta, hogy ilyen is lehet a karácsony: ünnepi vacsora volt, beszélgettünk, a szüleim is bekapcsolódtak a társasjátékba. Akkor tapintani lehetett a karácsony békéjét, meghittségét. S azzal, hogy öt vendégül láttuk, ezzel adtuk a családon kívül is valakinek a szeretetből. Ők egyébként később elköltöztek a faluból, s elhunyt autóbalesetben.

Emlékezetes az is, hogy mi vezettük be a karácsonyfa állítás szokását a marcali gimnázium kollégiumában. 120-an voltunk kb., ebből 14-en voltunk fiúk. S kitaláltuk, kétszer meg is csináltuk, hogy a karácsony előtti utolsó hétvégén, amikor jönnek vissza a lányok, állítottunk karácsonyfát. Micsoda szervezést igényelt, hogy bejussunk az épületbe már kora délután!

Összeadtuk a pénzt égőkre, díszekre, óriási sikerünk volt. Na akkor azt mondtuk, ezt felül kell múlni jövőre! Hogy a látvány meghitt legyen, csináltunk havat. Hát mivel tudtunk? A poroltóval. Na most ez nem sikerült maradéktalanul, minden csupa hab lett. De mi mindent kimagyaráztunk, nem kaptunk büntetést, és hagyományt teremtettünk.

**- Mi az az egy szó, ami leginkább kifejezi a karácsonyt az Ön számára?**

- Ha ministráns koromtól felnőtt koromig nézem, akkor a szolgálat. Az jut eszembe, hogy kilenc évig dolgoztam a nevelőintézetben Somogyváron, ott voltak az igazi, meghitt karácsonyok. Mindenki, aki ott dolgozott, együtt ünnepelt szenteste a gyerekekkel. Volt vacsora, műsor és ajándékok. Együtt énekelünk. Az csodálatos volt. Azoknak a gyerekeknek mi voltunk a család. Csak utána mentünk haza a családjainkhoz.

Másik példaként, országgyűlési képviselő voltam már, amikor szenteste elmentem orgonálni Pamukra 12 embernek. Jó érzéssel autókáztam a falvak között az éjszakában, mert ezzel segítettem az ünnepeket szebbé varázsolni.





**KISSNÉ MOLNÁR ÁGNES - ÜGYFÉLSZOLGÁLATI REFERENS****MARCALI ÉS TÉRSÉGE KÖZSÉG. NONPROFIT KFT.**

- Valahogy úgy alakult az életem, hogy a családban több sorsfordító esemény is a karácsonyhoz kötődik.

A szüleim sajnos már nem élnek, de az ádándi gyerekkori karácsonyok emléke örök: hárman vagyunk testvérek, mindannyian lányok, és nagyon jó visszagondolni rá, hogy milyen szép is volt akkor.

A férjhezmenetelem után egy ideig nem volt közös otthonunk, aztán 1988-ban Marcaliba költöztünk, itt telepedtünk le. Nehezen született meg a kislányunk, négy évig vártunk rá, és nem sokkal az ünnep előtt érkezett. Csodálatos érzés volt, amikor mint legnagyobb ajándékot, egy mózeskosárban odatehették a fa alá. Ráadásul tízgyerekes Eszter nagymamámnak dupla örömet tudtunk vele szerezni azon a karácsonyon, mert a családban elsőként, ennek a dédunokájának az ő nevét adtuk.

Egy évre rá újabb nagy meglepetéssel érkezett a Jézuska. Abban az időben mi úgy tudtuk, hogy az a nő, aki szoptat, nem eshet teherbe. Aztán megtapasztalhattam, hogy ez mégse így van... Én már tisztában voltam



vele, hogy újra babát hordok a szívem alatt, de a férjemnek nem árultam el. Úgy hoztam a tudomására a dolgot, hogy egy képeslapot tűztem fel neki a karácsonyfára azzal a szöveggel, hogy „Kedves Apa! Te még nem tudsz rólam, de már vagyok, és nemsokára érkezem. „ Mit mondjak, volt nagy meglepetés...Az a képeslap ma is megvan, Péter fiam őrzi.

Évtizedek teltek el azóta, a gyerekek felnőttek, és a tavalyi karácsony Eszternek már a lánykérését hozta el. Én 44 évesen sajnos özvegyen maradtam, de öt év egyedüllét után - ahogy mi a családban mondjuk - a régi Zoli helyett kaptam egy új Zolit: menyasszony vagyok ugyanis, és természetesen az eljegyzésem is karácsonykor volt. Úgy látszik, nekünk a párválasztás, családalapítás, gyermekáldás köti össze a karácsonyokat, és persze az éjféle mise, aminek felemelő hangulatával sohase fogok betelni.

megértettem apám türelmes magyarázatát a párhuzamos és soros kapcsolás közötti különbségről...

Egyszer aztán elérkezett az az ünnep is, amikor már az én feleségem vette át a bejglisítés hagyományát, végigigzolvva persze az egészet - velem együtt -, mi lesz, ha nem sikerül, és szegyenben maradunk a vendégek előtt...Sikerült. Szép lett, finom lett, még csak meg se repedt! Tavaly Liza lányom megszületése ragyogta be az ünnepet, idén karácsonyra pedig, gyönyörű ajándékként, második gyermekünk is jelezte, hogy jövő májusban érkezni fog.

O.I., HCSGY

**HOSSZÚ ANDRÁS****AZ OTP MARCALI FIÓKJÁNAK VEZETŐJE**

- Lassan már elkezdhetek a gyerekeimnek mesélni az Ősz utcai karácsonyokról, amiknek szívmenelgető emlékét még felidézni is jólesik. Mindig a nagyszüleimmel éltünk együtt, és a nagymamám híres süteményeinek az illata már az ünnepeket megelőző napokban átjárta a házat. A bejgli elmaradhatatlan volt, és a mama mindig sütött nekünk ilyenkor egy igazi finomságot, amit mi mákos-habosnak hívtunk. Leveles töltött káposzta, francia- és krumpplisaláta, rántott hús mindig készült.

A Szentestét megelőző délután évről évre fő kérdés volt, hogy ki fürdjön először. Rövid tanakodás után valahogy mindig az jött ki, hogy én.

Sok-sok év után jöttem csak rá, hogy persze, mert addig díszítették fel a fát! Az álvita valójában az én gyanúm eloszlására szolgált volna, elég fölöslegesen, mert én az izgalomtól sokkal jobban be voltam sózva annál, hogy gyanakodni tudjak. A bűgőcsiga - hát az mesés ajándék volt! Órákig nem fáradtam bele: felhúzni, és bámulni, ahogy pörög!

Emlékszem, évekig megfejthetetlen talány volt számomra, hogy a csudába lehet az, hogy amikor apa csak egy égit csavar ki, az egész égő sor elalszik. Gyerekésszel egyértelmű volt, ha egy égit csavarnak ki, akkor kialudni is csak egynek szabadna, akkor meg miért nem világít a többi?! Pár karácsony eltelt, mire

**ULTIKLUB MARCALIBAN**

Ultiklub alakult Marcaliban a Marcali Bajtársi Egyesület és a Honvéd Nyugállományú Klub szervezésében. Az összejöveteleket kéthetente tartják a Civil Házban.

**ÉVZÁRÓ NAGYRENDEZVÉNY A MOZGÁSKORLÁTOZOTT CSOPORTNÁL**

A Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesület Marcali Körzeti Csoportja 2017. december 1-én tartotta évzáró nagyrendezvényét a GYÉK-ben. Ünnepi műsorukat irodalmi színpaduk és énekkaruk kezdte, meghitt ünnepi hangulatot teremtve, kiknek felkészítését Takács Vendelné Márti irányította. Őket a Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészetoktatási Iskola felsős tanulói színvonalas és életörömtől sugárzó néptánc előadása követte, vezetőjük és tanítójuk Kiss Katalin és Takács Gáborné Gazdag Edina tanárnők. Végezetül kedves tagtársuk, Papp Sándor fellépése következett. Az est folytatásaként hagyományosan finom vacsora, Tislér Istvánnak köszönhetően jó zene, tánc és baráti beszélgetés következett.

**FELAVATTÁK BENE FERENC SZOBRÁT**

Budapest, 2017. november 22. Ifjabb Bene Ferenc és Bene József, Bene Ferenc testvére leleplezi az Újpest egykori játékosa, volt válogatott, olimpiai bajnok labdarúgó, Bene Ferenc szobrát az újpesti Szusza Ferenc Stadionban 2017. november 22-én. MTI Fotó: Illyés Tibor

**TERMÉSZETJÁRÁS**

November végén a Marcali és Környéke Hagyományörző Ipartestület gyalogtúrát szervezett Szaka Zsolt és Kiss Kálmán vezetésével. A Marcali Természetjárók Baráti Körének tagjai közel 7 kilométeres utat tettek meg városunk környékén.

**ÚJABB ZENEISKOLAI SIKER**

Bán Gyöngy Beáta, a Marcali Hidas Frigyes Zeneiskola növendéke Szlovákiában a Kodály Zoltán Nemzetközi Hegedűversenyen Arany Oklevelet, és I. helyezést ért el.

**IMRE- NAPI VÁSÁR A NOSZLOPY ISKOLÁBAN**

Az idén hetedik alkalommal került sor az Imre-napi vásár megtartására. Az osztályok hetek óta lázasan készítették a vásári portékákat, amelyeknek alapanyaga őszi termés és színes papír volt. A vásárlók nem pénzzel fizettek, hanem különböző termékekkel. Ezen a napon felelevenítették a Márton-napi népszokásokat is. A jó hangulatú rendezvényen a színjáték tanszak tanulói előadták A rátóti csikótojás című népmesét. A programokat táncházzal zárták.



# NÉPI KALENDÁRIUM – DECEMBER – II. RÉSZ

## KARÁCSONY ELŐTT

A karácsonyi ünnepkör legnépszerűbb szokása vidékünkön is a betlehemezés volt. Ennek egy különleges formája, a *bábtáncoltató betlehemezés* terjedt el a Balaton délnyugati vidékén, így a Marcali járásban is. A visszaemlékezések szerint egyes csoportok már advent első vasárnapján elkezdték a betlehemezést, de a legjellemzőbb karácsony hetében volt. Több településen napjainkban is gyakorolják.

A játéknak általában hat szereplője van: egy beköszöntő megy elől, majd két angyal viszi a betlehemet, utánuk három pásztor, más néven a „dadók” következnek. Énekszóval érkeznek egy-egy házhoz, ahol a beköszöntő engedélyt kér a játék bemutatására. Ha ezt megkapják, beviszik, és az asztalra helyezik a betlehemet, majd egyesével behívják pásztorársaikat is. Tréfás párbeszédet zajlanak a dadók között, melynek legsajátosabb része az, amikor a házigazda családjára vonatkozó álmaikat sorolják fel. Az öreg dadó pedig megáldomja Jézus születését. Ezt követően kezdetét veszi a bábok táncoltatása. A templom formájú betlehem deszkaaljzata úgy van kialakítva, hogy a nyeles bábok mozgathatók legyenek a körbefutó vajatban. A bábtáncoltatást a betlehem mögött rejtőzködő beköszöntő végzi az angyalok segítségével, akik kézre adják a figurákat. Ezek párosával kerülnek a színre: például két pásztor, Mária és Szent József, kéményseprő és ördög. Az utolsó alak már egyedül érkezik, adománygyűjtő céllal: Marcaliban a menyecske, Balatonszentgyörgyön a dékán. Vörsön a piros ruhás Lackó biztatja adakozásra a háziakat, eszerint: „*Hallod-e te Lackó mi a dolgod, Melyet a mennybéli atya mondott. Hol született Jézus Krisztus, Betlehembe, Jézus a megváltó, embertestbe. Hallod, hallod pajtás, Zörgeti a kulcsát, Amivel kicsukja pénzes ládcskáját. Nem sajnálja hatását, máriását, százását, Egy kis fáraccságunkért, cságunkért, Szíves utazásunkért.*”

A Marcali járás sok helységéből van adatunk a bábtáncoltató betlehemes hagyományokról, így például Balatonberény, Balatonkeresztúr, Balatonszentgyörgy, Csákány, Hollád, Kéthely, Marcali, Mesztegyő, Somogyfajsz, Szegerdő, Táská, Tikos, Vörs településekről. Napjainkban is él a szokás Balatonberényben, Holládon, Mesztegyőn, Vörsön, s felújítását tervezik például Kéthelyen.



Pásztorjáték Marcaliban 1950 körül  
Beck Lajosné gyűjteményéből

A történeti-néprajzi kutatások fényt derítettek arra, hogy a karácsonyi bábos betlehemezés a 18. századtól terjedt el Magyarország egyes területein. A dunántúli betlehemes játékokban feltűnő bábok a 19. században jelentek meg az adott táj jellegzetes, falusi betlehemes játékaikhoz kapcsolódóan. A bábfigurák a városok piacterein és kocsmáiban felbukkanó vándor bábosoktól jutottak el a falusi közösségek betlehemes csoportjaihoz.



Marcali betlehemesek 1926-ban  
Gönyey Sándor felvétele. A Rippl-Rónai Múzeum Néprajzi Fotótárából

## DECEMBER 24. – ÁDÁM ÉS ÉVA NAPJA, SZENTESTE

Ádám–Éva napja karácsony vigíliája, más néven böjtje, az adventi időszak utolsó napja, amikor minden az ünnepi előkészület jegyében telik.

Régen a családi karácsony legjelentősebb szertartása a *karácsonyi asztal* elkészítése volt. Az ünnep varázslatos ereje, áldása az asztalon és az alatta elhelyezett tárgyakon keresztül hatott, ezeknek különös jelentőséget tulajdonított a néphagyomány. Környékünkön kettő vagy akár három abrosszal terítették le ilyenkor az asztalt, a felső volt a legdíszesebb. Bizén az asztalterítő alá kaszakövet, fésűt, pénzt helyeztek egészség- és bőség-varázslás céljából. Ezt a terítőt később *vetőabrossznak* használták, hogy bő gabonatermése legyen a gazdának.

Marcaliban a karácsonyi asztal alá szénát, szalmát, szakajtóban szemes terményt (búza, árpa, kukorica, rozs, zab) tettek. Ezeket az ünnep után az állatoknak adták, hogy egészségesek legyenek, jól szaporodjanak, és ne kelljen éhezniük. A környék falvaiban is raktak szerszámokat, gazdasági eszközöket ilyenkor az asztal alá: kalapácsot, fejszét, lószerszámot, ekevasat, sárlót stb., hogy áldás legyen a velük végzett munkán.

A karácsonyi asztalra helyezett ételekkel – *alma, dió, mézbe mártott fokhagyma, szentelt ostya, kenyér, bor* stb. – a család épségét, egészségét akarták biztosítani. Az alma az összetartást jelképezte, a dióbélből egészségre-betegségekre következtettek, a mézes fokhagymával a torokfájás ellen védekeztek. A néphit szerint, aki karácsonykor *babot, borsót, tökök, mákos tésztát, halat* eszik, annak a következő évben sok pénze lesz. A *karácsonyi morzsát* szintén megőrizték, majd a gyümölcsfák tövébe szórták, hogy jól teremjenek a következő évben, vagy az állatoknak adták, hogy egészségesek legyenek.

Napjainkban a karácsony szimbóluma a feldíszített fenyőfa. Ez a szokás a 19. század elején, német nyelvterületről érkezett hozzánk. Kezdetben az úri családok, aztán a városi polgárok lakásaiban tűnt fel, majd a falusi értelmiség otthonaiban is állítottak karácsonyfát. A somogyi parasztság körében az 1930-as évektől terjedt el. A parasztházak lakószobájában kis fenyőfát vagy zöld gallyakat függesztettek a mestergevendőre, az asztal fölé, így például Marcaliban, Mesztegyőn, Gadányban is. A fát almával, dióval, mézeskalács-figurákkal, házilag készített aprósüteménnyel, pattogatott kukorica-fűzérrel díszítették fel. Maga a karácsonyfa és díszei számítottak a gyerekek ajándékainak.

## DECEMBER 25. – KARÁCSONY NAPJA

A hagyományos paraszti életben a család ünnepe volt, amikor munkatiltalom lépett érvénybe. Karácsony napján sokhelyütt csak annyit jártak, hogy eljussanak a templomba és vissza. Az ünnepi ebédet már előző nap előkészítették, ahogy az állatok eleségét is. A házban és az istállóban sem lehetett takarítani. A hamut, szemetet nem vitték ki, mert úgy tartották, ezzel

a szerencsét is kivinnék a házból. Ebből az okból kölcsönadni szintén tilos volt. Az ünnep első napján reggelire főként kocsonyát ettek. A karácsonyi ebéd mindenhol bőséges volt: tyúkhúsleves, pörkölt, töltött káposzta, diós és mákos kalács, rétes került az asztalra.

## DECEMBER 26. – KARÁCSONY MÁSODNAPJA, ISTVÁN-NAP

István az egyház első vértanúja, államalapító királyunk, Szent István névadó szentje. Karácsony másnapján az ünneplés a szűk családi körből a rokonság irányába bővül, és megkezdődnek a névnapköszöntések is. István nagyon kedvelt névünnepe, hiszen a leggyakoribb férfinevek közé tartozott. Régebben Somogyban is szokás volt az Istvánokat verssel, énekkel köszönteni. Együd Árpád Szenyérben jegyezte le a következő szöveget: „*Hála Isten, hogy megértük a Szent István napját, Adja Isten, a jó Isten, hogy többeket is megérhessünk! Már megjöttünk estére, estére, István köszöntésére. István, légy egészségbe, Köszöntlek egészségbe. István, ideértünk a te tiszteletedre, Tisztességes, becsületes ajándékainkkal. ...*”

A magyarság egyik legarchaikusabb népszokása, a *regölés* általában István napján vette kezdetét. A kutatás a finnugor sámánritusok maradványait fedezte fel benne. A regösök, eredeti felfogás szerint, varázslók. A szó mágikus erejébe vetett hit alapján kívánnak szerencsés évkezdést, termékenységet, boldogságot. A középkorban – feltehetően – országosan ismert volt. A 20. századi kutatók elsősorban a Dunántúlon, valamint Székelyföldön és Moldvában találtak regösénekeket.



Marcali regölők láncos bottal és „szotyogatóval” 1926-ban  
Gönyey Sándor felvétele. A Rippl-Rónai Múzeum Néprajzi Fotótárából

Somogyban Együd Árpád több mint ötven regös-szövegváltozatot gyűjtött: elsősorban a Marcali járás területén, továbbá a Dráva mentén. Környékünkről Bize, Hosszúvíz, Kéthely, Marcali, Mesztegyő, Nemesvid, Sávoly, Szenyér (kottával ellátott), Somogyfajsz, Somogyzsitfa, Szöcsénypuszta, Szökedencs, Tapsony, Táská, Tikos, Vése, Vörs településekről vannak adatok.

Regölni karácsony előestéjétől kezdve több héten át, akár húshagyó keddig is jártak. Marcaliban szilveszter napján, az este hét órai mise után indultak még az 1930-as években is, és a farsang időszakában folytatták a regölést. Főként az esti órákban, különösen a lányos házakat keresték fel.

A somogyi regölők száma a 20. században csoportonként 2-7 fő is lehetett. Általában 10-16 év közötti fiúk jártak köszönteni. A nős férfiak már nem vettek részt a regölésben. Öltözkük jellemzően megegyezett a betlehemezőkével: kucsmás-bundás viseletük volt. Zajkeltő eszközöket, vagyis láncos botot és köcsögdudát, más néven szotyogatót vittek magukkal. Ez utóbbi a bőgőéhez hasonló hangot adott.

A regösök célja az adománygyűjtés volt, egyházi, iskolai vagy egyéb célokra. A regösénekek közös vonása, hogy a termésvarázsláson túl jókívánásokat tartalmaznak és összeéneklük a párokat. A alábbi, Marcaliban és Gombán egyaránt ismert regölés szövege Gönczi Ferenc 1930-as évekbeli gyűjtéséből való: „*Haj rege rajtunk! Az új esztendőben, Adjon az Uristen, Ennek a gazdának, Egy foka malacot, Melléje egy pászort, Annak a kezébe aranynyelű ostort. Itt vagyon egy legény, Kinek neve Jóska; Isten meg ne mentse, Kebelébe rejtse. Ugy össze nyagassa, Mint a cica farka.*”

## DECEMBER 27. – JÁNOS NAPJA

Szent János evangélista ünnepe. E naphoz Marcali környékén is kapcsolódott a borszentelés szokása. A szentelt bornak mágikus erőt tulajdonítottak, beteg embert és állatot is gyógyítottak vele. A boroshordókba is öntöttek pár cseppet belőle, hogy ne romoljon el a bor. A Jánosok köszöntése is széles körben elterjedt szokás volt, Bizén például a következő szövegváltozattal: „*Már megérted napodat, napodat, És szent pátrinusodat. Áldjad a Jézusodat, Szép fölvirradásodat. A csillagok derülnek, Azok messze kerülnek. Téged Isten megtartson, Fejedre áldást adjon, Holtad után a mennyországba jobbra állítson. Mert ma van János neve napja, A hordónak nyikorogjon csapja, s álljon félre a köszöntő kalapja.*”

## DECEMBER 28. – APRÓSZENTEK NAPJA

Aprószentek napja a Krisztusért mártírhált halt betlehemi kisdedek emléknapja, azoké, akiket Heródes a gyermek Krisztus keresésekor megöletett. A fiúgyermek megvesszőzésének szokását a betlehemi kisdedek szenvedéseire vetítik vissza, a lányokét pedig azzal magyarázzák, hogy betlehemben a fiúgyermekek haltak meg, ezért ilyenkor a lányoknak kell szenvedni. A vesszőzés szokásának kettős magyarázata van: egyrészt pogány termékenység- és egészségvarázslással függ össze, másrészt a bibliai történettel kapcsolatos. A világi források már a 15. század óta tudósítanak a vesszőzésről, az egyház a 16. században említi a vesszők megszentelését. Az ilyen vessző vagy a belőle font korbács a betegséget hártotta el.

Aprószentekelni vagyis vesszőzni fiúgyermek, legények jártak a környékünkön is. Szerencsekívánó, egészségvarázsló mondókák kíséretében gyengéden megveregették, esetenként erősebben megcsapkodták a lányokat, asszonyokat vagy a gyerekeket. Bizén a korbácsolók azokat a házakat keresték fel, ahol Luca-napján kotyultak. Korbácsoló szövegüket H. Rádics Márta jegyezte le, amely így hangzott: „*Hálaisten megértük az aprószentek napját. Adja Isten, hogy többeket is érthessünk, De ne ilyen búval, bánattal, Hanem örvendetes napokkal. Friss légy, jó légy, egészséges légy, Jó sütő-főző légy, keléses ne légy. Vízért küldenek, borért menj! Borért küldenek, vízért menj! Jó légy!*”

A korbácsoló gyerekeknek almát, diót, pénzt adtak, a legényeknek pogácsát, bort, pálinkát.

## DECEMBER 31. – SZILVESZTER NAPJA

Szent Szilveszter pápa (314-335) ünnepe, a polgári év utolsó napja. Este a templomokban óévi hálaadást tartanak. A szilveszteri szokások és hiedelmek célja az, hogy biztosítsák a következő esztendőre az egészséget, a szerencsét, az állatállomány szaporaságát és a termés bőségét. Az év utolsó napján fontos szerepe van a gonoszűző zajkeltésnek. Somogyban régen a pásztorok és a legények végigkolompolták a települést, és nagyokat durrogattak karikás ostarokkal. Faluhelyen a hálaadó litánia után tollas pogácsát sütöttek: amelyik családtag pogácsáján megégett a toll, a jövő évben betegség, esetleg halál várt rá. Az aznapi időjárásból is jósltak: az északi szél hideg, a déli enyhe telet jelzett.

Vidák Tünde néprajzkutató



## ZSIGA MELINDA

Zsiga Melinda közöttünk nőtt fel, városunkban érettségizett. Miért készítettem vele interjút? Bevallom, elfogult vagyok a személyét illetően. Állami gondozottként a szülei nevelték egy ideig. A sportban nyújtott szorgalmával, küzdeni akarásával példát mutat, különösen azoknak a nehéz sorsú fiataloknak, akik a vér szerinti szülei nélkül kénytelenek boldogulni.

**- Most fejeződött be a kick-box világbajnokság Budapesten, ahol bronzérmel szerezted a kategóriádban. Hogy jött ez a sportág az életedbe?**



- Hihetetlen eredmény a bronzérem, különösen úgy, hogy ez volt életem első világbajnoksága!

Maga a kick-box, mint sport, számomra sokáig szóba se jöhetett a mindkét térdemben lévő és műtött keresztszalag szakadásaim, illetve porcleválásom miatt.

18 évesen Marcaliból Budapestre költöztem, ahol a kézilabdázás és a fitnessmodellkedés mellett versenyszerűen kezdtem el bokszolni.

Két éve erre lett figyelmes Vásony Feri és Marci, az óbudai Twins Gym terem tulajdonosai. Láttak bennem annyi tehetséget, lehetőséget, hogy bizalmat szavaztak nekem, az edzőtermükbe invitáltak, és öklívó zsákos edzéseket tarthattam.

Az egész kick-box „karrierem” is akkor indult el, amikor is az edzéstartásokkal párhuzamosan Vásony Feri elkezdett velem foglalkozni, megtanította a kick-box alapjait, majd körülbelül öt hónapra rá Magyarország legeredményesebb edzőjének, Bene Zoltánnak „ajánlott be”, és ezzel elkezdtük a versenyzői kick-box edzéseket. Azóta, ha nincs sérülésem, minden edzésen ott vagyok, korábban megyek, hogy nézzem, tanuljam a technikát. Zoli rengeteget segít, nem az én edzésidőmben is beállít a srácokhoz, hogy gyakoroljak, bármikor kérdezhetek, elmagyarázza, megmutatja a dolgokat.

**- Nehéz volt bekerülni a válogatott keretbe? Mennyi munka áll mögötted?**

- Mint sportoló, versenyző természetesen céloim volt, hogy egyszer Zoli tanítványaként a Vásony testvérek mellett én is a válogatott tagja lehessenek, nemzeti színekben világvérsenyeken képviselhessem a hazámat. Arra senki sem számított, hogy ez már idén sikerülhet. Ahhoz, hogy a magyar válogatott tagja lehessenek, több kihívással is meg kellett küzdenem. Súlycsoportot váltottunk, eddig 54-55-56 kg-ban versenyeztem, most 52-ben, ez nekem nagyon kicsi súly, eddig sosem indultam ennyiben. Részt

kellett venni a magyar bajnokságon, amit meg kellett nyerni ahhoz, hogy kvalifikálhassam magam a vb-re. Ha mindez sikerült, utána még „túl kellett élni” a tatai edzőtábor, napi 3 edzéssel, fogyasztással, és csak ezután jöhetett a „szórakozás”.

**- Korábban voltál profi bokszoló és kézilabdázó. Sőt, fitness versenyeken is indultál. Melyik sportágban mit kedvelsz, és melyik eredményedre vagy a legbüszkébb?**

- Marcaliban NBI/B-ben kézilabdáztam, és imádtam. Válogatott szerettem volna lenni egyszer. Mindenből versenyt csinállok. Imádom a hangulatát, a készülést, az izgalmat, persze közvetlenül verseny előtt nem épp ezeket gondolom. Élőben küzdeni egy világvérsenyen nemzeti színekben, amikor az egész ország neked szurkol, leírhatatlan érzés!

Minden eredményemre büszke vagyok, mert mindegyikért rengeteget tettem, nagyon sok munkám van benne, és mindegyikért meg kell küzdeni, egyiket se adták „ingyen”.

De ha egyet ki kell emelni, az a világbajnokság III. helyezése lenne, mégpedig azért, mert ugyanúgy ebben is rengeteg munkám van, de ezt sérült kézzel értük el, egy számomra új súlycsoportban. S amiért a legjobb érzés erre a versenyemre gondolni: amikor az edző a 2. menet végén azt mondja, hogy „életed legjobb bunyóját hozod Melcsike”, és látod, hogy mennyire örül neked, és kinézel egy pillanatra a ring mellé, és látod, hogy a csapattársaid drukkolnak, izgulnak érted! Közben hallod, hogy a válogatott csapattársak neked ordítanak, neked dobolnak és sípolnak, és a III. menet utolsó 10 mp-ében pedig csak annyit hallasz az edzőtől, hogy ne csinálj semmit, csak mozogj el, lábmunkázd ki és tiéd a meccs, nyeresre állsz!” És vége a III. menetnek is, nyersz, és az edző teljes szívéből örül, és boldog, elégedett, a többiek is alig hiszik el, hogy megcsináltad... hát az érzés, ami ilyenkor benned van, mindenért kárpótol! (Az éhezések, a fogyasztások, a sérülés, semmi nem számít ilyenkor, mert megérte.) S ezért újra és újra végigcsinálnád/csinálod!

**- Érettségi után Budapestre kerültél. Hogyan alakult ott az életed?**

- Budapesten tanultam az ELTE Tanítóképző Karán testnevelés szakon. Anyukámék mindig azt hajtogatták: tanulj, tanulj, tanulj! A keresztszalag szakadásom miatt a TF-re nem sikerült bekerülnöm, de egy egyéves sportiskolát (OKJ) -amit nagyon szerettem-, közben elvégeztem.



Suli mellett ösztöndíjából, statiszta munkákból és hostesskedésből tartottam el magam. Mindezek mellett természetesen a sport sem maradt abba.

**- Állami gondozott voltál, és erővel, kitartással most a dobogóra állhattál egy világvérsenyen. Megmutattad! Szerinted mi a titok? Mit üzennél a hasonló sorsba születetteknek?**

- Állami gondozottként három családnál is voltam. 9 éves koromban kerültem anyuékhoz, ők szívvel-lélekkel neveltek, úgy, mintha a sajátjuk volnék. Rajtam kívül még három, szintén állami gondozott kisgyerekekkel együtt nőttem fel náluk. Mindig azt mondták, hogy tanuljak, mert nekem kétszer annyit kell küzdenem, mint a „normál” gyerekeknek; ne csak a sportra alapozzak, mert bármikor lehet olyan sérülésem, ami után nem folytathatom tovább a sportolást, és igazuk lett. A sport a tanulás mellett bárkinek -főleg egy állami gondozottnak-, aki „egyedül van a világban”, remek kiugrási lehetőség is lehet, de én azt mondom, sose érdekből csinálj azt, amit csinálsz, hanem azért, mert szereted. Ha szereted, úgyis csinálni fogod. Ha csinálod, fejlődni fogsz. Ha tehetséges, szorgalmas és kitartó is vagy mellette, idővel be fog érni a rengeteg munka!



**- Mit tanultál meg az életben a saját károdon?**

- Korábban mindig mindenkinek meg akartam felelni, azt szerettem volna, ha szeretnek, elfogadják. Most már tudom, ez képtelenség! A fontos, hogy legyen néhány igazi barátom.

**- A sporton kívül mit csinálsz szívesen?**

- Amikor épp nem versenylázban égek, olvasni szoktam, filmet nézek, barátnőkkel hamburgerezni vagy pizzázni megyek, moziba járok, és persze sportolok.

**- Férfias sportokat üzöl. Azért megőrződött a „csajos” Melinda is?**

- Azt vallom, hogy egy nő maradjon nő, bárhol, bármilyen körülmények között, bármit is csináljon. Akkor is, ha ilyen férfias sportágat üz. Persze a ringben ne „csajoskodjon”, ne kényeskedjen, de ahogy kilép a kötelek közül, „legyen újra nő”. HCSGY



## FELTŰZTÉK A SZALAGOKAT

December 8-án szalagavató ünnepséget rendezett a Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium. A 11.-es tanulók a hagyományos Palotással, a végzősök pedig keringővel kápráztatták el a meghívott vendégeket, tanáraikat.



## ÖSSZEFOGÁS A MARCALI MENHELYI KUTYÁK

### MEGSEGÍTÉSÉRE

Önkéntes állatvédőkből álló csoport alakult október végén, amely a telep vezetőjével összefogva, együttműködve szeretné segíteni a kutyusokat. A tagok létszáma folyamatosan növekszik, hála a segíteni vágyó embereknek. Bárki csatlakozhat, aki tenni akar az ügy érdekében!



## PÁLYÁZATI DÖNTÉS

Marcali Város Önkormányzata öt évre írta ki a Városi Kulturális Központ igazgatói helyére pályázatát. A döntés értelmében két évre Vigmondné Szalai Erikát nevezték ki.





## MEGÉRKEZETT A MIKULÁS

A város intézményeiben, vállalatnál, a városrészi önkormányzatoknál Mikulás hozott ajándékot a gyermekeknek.



## DIABETES VILÁGNAP

A Marcali Diabetes Klub a Kulturális Korzó mozitermében klubnapjukon megemlékezett a Diabetes Világnapról, több előadás is elhangzott a programban.



## SÁTORRAL IZLANDON

Jurkovic Milán geográfus tartott novemberben filmvetítéssel egybekötött előadást a Marcali Földrajzosok Köre szervezésében. Rendezvényeiken szívesen látják az érdeklődőket.



## KÉZMŰVES FOGLALKOZÁS

Adventi játszóház és kézműves foglalkozás volt december 2-án a Kulturális Korzóban. Még egy filmvetítést is szerveztek a résztvevőknek.



## SIKER A KOZMETIKUS VERSENYEN

2017. november 25-én került megrendezésre Székesfehérváron az országos kozmetikus- és fodrászstanuló verseny. Esküvői smink kategóriában Kovács Enikő kozmetikus növendék I. helyezést ért el.



## RAJZPÁLYÁZAT A KÖNYVTÁRBAN

A Berzsényi Dániel Városi Könyvtár is otthont adott Molnár Ferenc A Pál utcai fiúk című regényéhez kapcsolódó vándorkiállításnak, mely egy legendás regény keletkezését és világát mutatja be. Párhuzamosan egy rajzpályázat is meghirdetésre került, ahol felső tagozatos gyerekek a regényhez kapcsolódó illusztrációit vártuk. A beérkezett 90 munkából a szakmai zsűri mindkét korcsoportban a helyezettek mellett két-két különdíjat is megítélt.

## JÖVŐRE PÉNTEKENKÉNT ÜRÍTİK A KÉK KUKÁKAT

A hulladékgazdálkodásban országos szinten átalakulás zajlik, a régiósítási elképzelések idén már konkrét átszervezéseket eredményeztek. A térségünket érintő változásokról kérdeztük a szolgáltató ügyvezetőjét, Krajczár Ibolyát.

- A Dél-Balaton térségében az országban egyedi megoldásként három közszolgáltató cég és az általuk kiszolgált terület három önkormányzati társulása alakított egy közös vállalkozást – kezdte az ügyvezető. – A hulladékgyűjtést és kezelést továbbra is a helyi cégek végzik, de már az új, regionális közszolgáltató, a DBR Nonprofit Kft. alvállalkozójaként. Ebből a szervezeti átalakulásból a lakosok semmit sem érzékelnek.

**- Mi az, ami változik jövőre?**

- Egy fontos változást kell kiemelnem: a kék kuka tartalmát nem hétfőn, hanem ugyanúgy négyhetente, de péntekenként szállítjuk el, ahogy az a 2018-as gyűjtési naptárban is látható. A változtatást logisztikai szempontok, a jobb járatvezetés, egyenletesebb eszközkihasználás miatt kellett tennünk. Több változás a lapzártánk utáni önkormányzati testületi döntések, illetve egyeztetések függvénye, de annyit elárulhatok, hogy szeretnénk olcsóbbá tenni a biológiailag lebomló hulladék gyűjtésére szolgáló barna zsákok árát. A tárházak díjfizetését is felül kell vizsgálni, a változtatás az új, országos számlázási rendszerre való áttérés miatt szinte elkerülhetetlen, véglegesen e kérdésben még nem tudok mondani.

**- Milyen volt a 2017-es év?**

- A Marcaliak büszkékké lehetnek magukra. Ezt nem ironikusan, hanem őszintén mondom. Az országos visszagyűjtési előírásokat az üveg csomagolás kivételével túlteljesítettük. Hulladék üveget viszont az országban sehol sem tudnak évente 6 kg-ot lakosonként összegyűjteni. Köszönöm a lakosságnak az érdeklődő és együttműködő hozzáállását, mi eszközökkel segítünk ugyan, továbbra is díjmentesen adunk kék, sárga, barna kukát, komposztáló ládát; de az semmit sem érne a szelektálási szándék nélkül. Havonta hasznos információkkal szeretnénk segíteni a megfelelő szelektálásban, ezért a Marcali Naplóban jövőre rendszeresen megjelenünk. Minden Marcali Ügyfelünknek a munkatársaim nevében is Szeretetteljes Karácsonyt és Békés, Boldog Új Évet kívánok!



## LÁTOGATÁSOK A HULLADÉK-KEZELŐ KÖZPONTBAN

Az idén ősszel több intézményi papírgyűjtési akcióban is partner volt az MTKSZ Nonprofit Kft. Ennek keretében a legügyesebb osztályok iskolánként és tagozatonként kirándulási lehetőséget nyertek a Marcali Regionális Hulladékkezelő Központba.

- Társaságunk célja az elkülönített hulladékgyűjtés népszerűsítésén túl az volt ezzel a kezdeményezéssel, hogy megismeressük széles körben a lakosságot, a legfiatalabbakat a vegyesen gyűjtött hulladék további sorsával – tájékoztatta lapunkat Krajczár Ibolya ügyvezető. - Lássák a diákok, hogy jelentősége van annak, mit dobnak a szelektív, vagy a vegyes hulladékot gyűjtő kukákba. A már megvalósult látogatások nagy sikert arattak az iskolások körében; végigkövettük a modern hulladékfeldolgozás fázisait, számba vettük a keletkező anyagokat, és a bátrabban az alkalmazott gépeket közelebbről is megismerhették. Bizom benne, hogy még sok osztályt fogadhatunk a következő években is. A fényképfelvétel a Noszioply Iskola alsós tagozatának papírgyűjtés-győztese, a 3.b osztály látogatása során készült.

### Hulladékgyűjtési időpontok - Marcali

2018. év

Hónap	Papír hulladék - kék edény - gyűjtésének napja	Műanyag, fém, italoskarton hulladék - sárga edény - gyűjtésének napja	Zöldhulladék - barna edény - gyűjtésének napja	Üveg gyűjtő konténer ürítésének napja (Gyűjtőszigeten)	- VÁLTOZÁS! - A papír hulladékot házhoz menő rendszerben négyhetente péntekenként gyűjtjük.
	PÉNTEK	HÉTFŐ	KEDD	CSÜTÖRTÖK	
Január	26.	8, 22.	9, 23. (Csak fenyőfa)	4, 18.	- A vegyes hulladékot minden héten a megszokott rend szerint szállítjuk el.
Február	23.	5, 19.	6. (Csak fenyőfa)	1, 15.	- A szelektív gyűjtőszigetek <u>műanyag, fém, italoskarton</u> hulladékát kéthetente hétfőn, a <u>papír</u> hulladékát kéthetente pénteken gyűjtjük.
Március	23.	5, 19.	20.	1, 15, 29.	- A lomtalanítást évente egyszer, a szolgáltatóval előre egyeztetett időpontban lehet igénybe venni.
Április	20.	2, 16, 30.	3, 17.	12, 26.	- A zöld hulladékot (nyesedéket, fűvet, falevelet) évente 20 alkalommal gyűjtjük, kéthetente keddenként.
Május	18.	14, 28.	1, 15, 29.	10, 24.	
Június	15.	11, 25.	12, 26.	7, 21.	
Július	13.	9, 23.	10, 24.	5, 19.	
Augusztus	10.	6, 20.	7, 21.	2, 16, 30.	
Szeptember	7.	3, 17.	4, 18.	13, 27.	
Október	5.	1, 15, 29.	2, 16, 30.	11, 25.	
November	2, 30.	12, 26.	13, 27.	8, 22.	
December	28.	10, 24.	11.	6, 20.	

Tájékoztatjuk Tisztelt Ügyfeleinket, hogy a Marcali, Hrsz: 2628/23 hulladékudvar a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében igénybe vehető.

Az átvétel feltételeiről tájékozódhat honlapunkon: [www.mtksz.hu](http://www.mtksz.hu) - Hulladékudvarok menüpont alatt.

Nyitvatartás: Kedd: 8-12, Szerda: 12-18, Péntek: 8-12, Szombat (kéthetente páratlan heteken): 8-12-ig.

Ha a gyűjtés napja ünnepnapra esik, akkor a szolgáltatást az ünnepnapon biztosítjuk.





*Boldog, békés Karácsonyi Ünnepeket  
és sikereikben gazdag új esztendőt kívánunk!*

*Duna House Marcali Iroda  
Mikó László*



# A 21. SZÁZAD TECHNOLÓGIÁJA

**CAD-CAM LÉZER SZINTER  
ELJÁRÁSSAL KÉSZÜLT  
FOGPÓTLÁSOK**  
INGYENES ÁLLAPOTFELMÉRÉS



**HÁRSFA DENTAL**  
MARCALI, HÁRSFA U. 25.

Dr. Zergényi Péter  
szájsebész főorvos



FENTI ELJÁRÁSSAL KÉSZÜLT SAJÁT MUNKA

**BEJELENTKEZÉS TELEFONON: 85 / 415 329**

## HIRDETÉSI LEHETŐSÉG A MARCALI NAPLÓBAN!

Megjelenés: minden hónap első napjaiban, 5000 példányban, A4-es formátumban, 16 oldal terjedelemben, ingyenesen.

**Terjesztés:** Marcali közigazgatási területén postaládás terjesztéssel (Magyar Posta Zrt. által garantált), valamennyi háztartásba.

### HIRDETÉSI MÉRETEK ÉS DÍJAK:

<b>A - 1/6</b> (szél:95mm x mag:54mm) - 7.000,- Ft + ÁFA/alkalom
<b>B - 1/4</b> (szél: 95mm x mag:134mm) - 10.000,- Ft + ÁFA/alkalom
<b>C - 1/3</b> (194mm x 85mm) - 20.000,- Ft + ÁFA/alkalom
<b>D - 1/1</b> (210mm x 297mm) - 35.000,- Ft + ÁFA/alkalom

A hirdetési díjakból 3-6 lapszámban történő megjelenés esetén 10% kedvezmény, 7-12 számú megjelenés esetén 20%-os engedmény.

A számla kiállítása az adott lapszám megjelenést követően.

**Helyfoglalási lapzárta** a következő számba: minden hónap 15-e.

**Anyagleadási határidő** a lapzártával megegyezően.

Az árak a teljes körű grafikai kivitelezést tartalmazzák.

**A hirdetés formátuma:** méretpontos 1:1; **fájlformátumok:** pdf, tiff, jpg;

**Font:** beágyazott vagy legörbéztet; **színek:** CMYK; **felbontás:** min. 300dpi.

Egyedi méretű reklámok esetén kérje egyénre szóló ajánlatunkat.

**Kapcsolat:** e-mail: [marcalinaplo@gmail.com](mailto:marcalinaplo@gmail.com)

Telefon reklámmal kapcsolatban: 06 30 4936084